

נושא 3: האמצעים / שמחה פורצת גדר

- א. התקשרות לרבי (3 שיעורים)
- ב. שמחה פורצת גדר (3 שיעורים)

אמצעים / שמחה פורצת גדר המיקוד לכיתה ד': שמחה או הוללות?

בשיעורים הקודמים בחנו התלמידים את המניעים המקדמים והחוסמים אותם בהתנהלותם והתבוננו כיצד הקשר שלהם עם הרבי מסייע להם בעבודתם. בנושא משנה זה יכירו התלמידים אמצעי יסודי נוסף שיסייע לעבודת ה'. ידועה האמרה שניצחון בקרב יגיע באמצעות השמחה. השמחה היא אבן יסוד הכרחית בחייו של היהודי. השמחה הינה הרגשת אושר הפושטת בלב ומקבלת ביטוי בדרך כלל גם באופן חיצוני. כיהודים, אנו מצווים לעבוד את ה' בשמחה. מעגלי החיים האישיים והכלליים שלנו סובבים סביב מוקדי שמחה. השמחה מהווה גם אינדיקציה לעוצמת האמונה והביטחון בה', שהכל מידו יתברך והוא מיטיב לכל. לשמחה מניעים שונים. על פי המניעים, אפשר לעיתים לשער מה יהיו דרכי הביטוי של השמחה, מה תהיה עוצמתה ומה יהיו תוצאותיה. ביחידת הלימוד שלהלן, ננסה להכיר את השמחה האמיתית, מניעיה, ודרכי הביטוי שלה ולהבדילה מ"אחותה החורגת" – ההוללות. נכיר את המהות של כל אחת מהן, נלמד לזהות את המאפיינים שלהן ונבדיל ביניהן. ביחידות הבאות ידובר על התוצאות של ההוללות לעומת השמחה ועל יכולת העמידה בלחץ חברתי, בהקשר זה.

- פריסה לכיתות א'-ו'
- טבלת נושאי השיעורים ומטרות
- מערכים:

שיעור 17: להיות בשמחה תמיד

שיעור 18: סוף מעשה במחשבה תחילה

שיעור 19: לא נסחפים – סוחפים!

האמצעים / שמחה פורצת גדר - פריסה לכיתות א'-ו'

כיתה ד'

אגף חינוך חברתי חסידי

הכיתה	כיתה א'	כיתה ב'	כיתה ג'	כיתה ד'	כיתה ה'	כיתה ו'
המיקוד השנתי	מי שטוב לו הוא שמח	תמיד בשמחה	חשוב לפתח יכולת לשמח בשמחתו של השני ולרצות לגרום לו שמחה מתוך אהבה אליו. באמצעות הנתינה והשתתפות בשמחת השני נגרמת לאדם שמחה אמיתית טהורה.	ההוללות היא ביטוי חיצוני, שלא מבטא רגש פנימי. המניע הוא הצורך בפורקן, והדרכים להגיע להוללות הן לעתים קרובות שליליות, וכן התעצבות. לעומתה, השמחה היא רגש פנימי הבא לידי ביטוי באופן חיצוני באמצעות פעולות רוחניות. השמחה היא פנימית וקוצמית.	אני מאמין - אני שמח.	שמחה של מצווה
פירוט	רגש פנימי חיובי שבא לידי ביטוי באופן חיצוני. יש שמחה טבעית, שבאה ממניעים חיוביים רוחניים או גשמיים. ככל שהמניע יהיה פנימי ורוחני יותר, כך לשמחה יהיה תוקף רב יותר.	יש חיוב לשמח - שמחה היא רגש שצריך ללוות את האדם תמיד, גם אם אין לה סיבות חובות. חובות לעבוד כדי לשמח את רגש השמחה. פעולות חיצוניות יכולות לעורר את השמחה.	גרימת שמחה לזולת מבטלת רגשות שליליים של קנאה ושל תחרות. פיתוח יכולת לשמח ולרצות בטובת האחר במעגלים השונים: המשפחתי, הכיתתי והקהילתי.	פיתוח יכולת אבחנה בין שמחה ראויה לבין הוללות. שמירה על גבולות הראוי במסיבות. איזון בין גשמיות לבין רוחניות בשמחה יהודית.	פיתוח יכולת של חשיבה חיובית בכל מצב. פיתוח דרכי התמודדות עם מצבים שליליים.	לוקחת אחריות כבוגר לקיום מצוות. עריכת חגיגות ראויות לרגל קבלת עול מצוות.

היבטים חברתיים-חסידיים

האמצעים - שמחה פורצת גדר - שמחה או הוללות?

השיעור	הסוגה בחב"ד	מטרות
שיעור 17 להיות בשמחה תמיד	חכמה - פותחים	- התלמידים יכירו את מהות רגש השמחה, את מניעיה ואת דרכי הביטוי שלה. - התלמידים יזהו באילו צורות יכולה השמחה לרומם את האדם מעל לגבולות הרגילים.
שיעור 18 סוף מעשה במחשבה תחילה	בינה - מתבוננים	- התלמידים יעמדו על הזיקה שבין המעשה לתוצאות שלו. - התלמידים יכירו בהשלכות של מעשה השמחה על היחיד ועל הסובבים. - התלמידים יכירו בהשלכות של מעשה ההוללות על היחיד ועל הסובבים. - התלמידים יעמדו על החשיבות של חשיבה מוקדמת לפני המעשה.
שיעור 19 לא נסחפים - סוחפים!	דעת - מתחברים ומיישמים	- התלמידים יזהו מעשי הוללות על פי פרמטרים שנלמדו בשיעורים הקודמים. - התלמידים יעמדו על הקושי בהתמודדות מול החברה. - התלמידים יזהו את הדילמה בין תחושת שייכות לעמידה על עקרונות. - התלמידים יסיקו שעמידה על דעתו ואי היסחפות אחר מעשה ההוללות היא רווח אמיתי. - התלמידים יסיקו שליחיד יש כוח להשפיע לטובה על החברה.

נושא שיעור

להיות בשמחה תמיד

השמחה היא אבן יסוד הכרחית בחייו של היהודי. השמחה היא הרגשת אושר הפושטת בלב ומקבלת ביטוי בדרך כלל גם באופן חיצוני. כיהודים אנו מצווים לעבוד את ה' בשמחה. מעגלי החיים האישיים והכלליים שלנו סובבים סביב מוקדי שמחה. השמחה היא גם אבן בוחן לעוצמת האמונה והביטחון בה', שהכל מידו יתברך והוא מיטיב לכול.

לשמחה מניעים שונים. על פי המניעים אפשר לעיתים לשער מה יהיו דרכי הביטוי של השמחה, מה תהיה עוצמתה ומה יהיו תוצאותיה. במערך זה ננסה להכיר את השמחה האמיתית, את מניעיה ואת דרכי הביטוי שלה, ונבדילה מ"אחותה החורגת" - ההוללות. נכיר את המהות של כל אחת מהן, נלמד לזהות את המאפיינים שלהן ונבדיל ביניהן. במערכים הבאים ידובר על התוצאות של ההוללות לעומת השמחה ועל יכולת העמידה בלחץ חברתי בהקשר זה.

1

רציונאל

2

מטרות

- א. התלמידים יכירו את מהות רגש השמחה, את מניעיה ואת דרכי הביטוי שלה.
- ב. התלמידים יזהו באילו צורות יכולה השמחה לרומם את האדם מעל לגבולות הרגילים.

3

מבנה השיעור

פתיחה	בנימה אישית	5 דקות, מליאה
פעילות 1	החווייה האישית שלי	15 דקות, יחידני + מליאה
פעילות 2	שמחה פורצת גדר	20 דקות, מליאה
סיום	שמחה - מה היא עושה?	5 דקות, מליאה

4

הכנה ואביזרים

- 3 סיפורי שמחה פורצת גדר (נספח 2)
- שאלון (נספח 1) (x)
- כרטיסיות (נספח 3) (x)
- שלוש קופסאות נעליים או ניילוניות. רצוי להדביק עליהם את הסיפורים לפני הסבב בכיתה.

מהלך שיעור להיות בשמחה תמיד

פתיחה: בנימה אישית

המורה יפתח את השיעור בסיפור חוויה אישית. המורה יספר לתלמידים על אירוע או חוויה שהתרחשו לו, שהתוצאה שלהם הייתה הרגשת שמחה. כדאי שהמורה יבחר בחוויה המכילה מניע עמוק ופנימי, לדוגמה חוויה שנוצרה בשל נתינה, התגברות, הצלחה וכדומה. המורה ישאל: מה לדעתכם הייתה הרגשתי בעקבות החוויה? (שמחה). התלמידים יגדירו מה מכילה בעיניהם המילה "שמחה" (הרגשת אושר, קלילות, רצון לשיר או לרקוד, רצון לעשות דברים מיוחדים ועוד).

פעילות 1: החוויה האישית שלי

המורה יחלק לתלמידים שאלונים אישיים למילוי עצמי (נספח 1). השאלות מובילות את התלמידים להיזכר בחוויה של שמחה אמיתית שחוו. לאחר סיום מילוי השאלון המורה יאפשר לתלמידים לקרוא לכיתה בקול את תשובותיהם. בזמן קריאת התשובות המורה יכתוב על הלוח את המניעים לשמחה העולים מסיפורי התלמידים (סיפוק של נתינה, שמחה משפחתית, בשורה טובה, קבלת דבר טוב ועוד) ואת דרכי הביטוי של השמחה (צחוק, מחיאת כף, ביקור ועוד).

פעילות 2: שמחה פורצת גדר

לכל תלמיד יחלק המורה חמישה כרטיסים (בצבע אחד) של סיבות לשמחה, חמישה כרטיסים (בצבע שונה) של ביטויים לשמחה ושלושה כרטיסים של "שמחה פורצת גדר". (נספח 3) התלמידים יפרסו את הכרטיסים על השולחן לפנייהם על מנת להקל עליהם לשלוף את הכרטיסים המתאים. המורה יגדיר זמן קצוב לסבב של הקופסה בכל פעם. המורה יקרא את הסיפור הראשון, יעביר בין התלמידים קופסה ויבקש מהם לשים בתוכה את הסיבה לשמחה, את הביטוי לשמחה ובאיזו דרך היא פרצה את הגבול הרגיל. כך גם בסיפור השני והשלישי (נספח 2).

הערה:

ישנם שלושה סיפורים וחמישה כרטיסים, חלקם שגויים.

מהלך שיעור

להיות בשמחה תמיד

סיום: שמחה – מה היא עושה?

המורה יסכם את הנלמד בדיון:

כאשר ישנה סיבה אמיתית, חיובית, יהודית, היא נושאת עליה שמחה אמיתית שיש לה קיום, הרגשת אושר מספקת שיכולה לרומם את האדם השמח לעשות דברים שהוא לא היה מצליח לעשות בזמן רגיל, למה? כי שמחה פורצת גדר – בשמחה יש כח חיובי אדיר.

המורה יבקש מן התלמידים להעלות מקרים שבהם הרגישו שהשמחה גרמה להם לעשות דברים שבזמן רגיל קשה יותר לעשות.

המורה יזכיר את הפתקים השגויים מן הפעילות הקודמת, הנושאים עניינים ששייכים למשפחת ההוללות.

המורה ידגיש כי סיבות כאלו לא יביאו את האדם לתוצאות זהות לתוצאותיה של השמחה, אלא רק לתוצאות זמניות וחלקיות, ובדרך כלל גם לא כל כך חיוביות...

עוד על ההבדלים בין שמחה להוללות – בשיעור הבא.

נושא שיעור

סוף מעשה במחשבה תחילה

בהמשך לשני השיעורים הקודמים, בהם נלמדו ההבדלים בין הוללות לשמחה, שיעור זה עוסק בתוצאות: תוצאות ההוללות מול תוצאות השמחה. החשיבה המודעת על ההשלכות היא גורם מרתיע המונע מעשיית מעשה של הוללות. יהודי השמח בשמחה אמיתית מקרין שמחה זו סביבו, והיא גורמת אושר גם לבאים עמו במגע. לעומת זאת אדם במצב של הוללות עלול לפגוע הן ביחיד והן בסביבה, סכנות פיזיות ופגיעות נפשיות, וגם אם התוצאה אינה הרסנית במיוחד - המתהולל עצמו חש בסופה של ההתהוללות ריקנות ועליבות. בחינת התוצאות מונעת עשיית מעשים שעלולים לגרום לצער בעתיד, אך נוסף על זאת התוצאה גם משמשת "אבן בוחן" לברר אם המעשה ראוי או לא. טרם מעשה ה"שמחה" יש לבדוק אם המעשה יגרום לסיפוק או לתחושת ריקנות, אם הוא יגרום לסובבים אותנו לשמוח או להיפגע.

1

רציונאל

2

מטרות

- התלמידים יעמדו על הזיקה שבין המעשה לתוצאות שלו.
- התלמידים יכירו בהשלכות של מעשה השמחה על היחיד ועל הסובבים.
- התלמידים יכירו בהשלכות של מעשה ההוללות על היחיד ועל הסובבים.
- התלמידים יעמדו על החשיבות של חשיבה מוקדמת לפני המעשה.

3

מבנה השיעור

פתיחה	סוף הסיפור	20 דקות, קבוצות + מליאה
פעילות 1	מה יצא מזה?	10 דקות, מליאה
פעילות 2	סוף מעשה במחשבה תחילה	10 דקות, מליאה + קבוצות
סיום	על דש בגדי	5 דקות, יחידני

4

הכנה ואביזרים

- שני סיומי הסיפורים (נספח 2)
- ארבע סיפורים (נספח 1 ☒)
- כרטיסי הוללות שמחה (נספח 3 ☒)
- דפי החידות (נספח 4 ☒)
- עיגולים (נספח 5 ☒) + סיכות ביטחון ודבק חם

מהלך שיעור

סוף מעשה במחשבה תחילה

פתיחה: סוף הסיפור

המורה יחלק את הכיתה לארבע קבוצות למשך כל השיעור.

אם הכיתה מסודרת בארבעה טורים, כדאי לקבוע את הקבוצות על פי הטורים. המורה ייתן לכל קבוצה סיפור אחד העוסק בשמחה ובהוללות (נספח 1).

את שני כרטיסי השמחה ושני כרטיסי ההוללות (נספח 3) יניח המורה על שולחן המורה, ועל הלוח יתלה את שני הסיומים (נספח 2).

כל קבוצה תקרא בינה לבין עצמה את הסיפור שלה ותחליט אם מדובר במקרה של הוללות או של שמחה. בהתאם להחלטתה תיקח הקבוצה כרטיס מתאים משולחן המורה. אחר כך יקראו חברי הקבוצה את שני הסוגים של התוצאות התלויות על הלוח, ונציג מטעמים יעמוד ליד התוצאה המתאימה לסיפור שקיבלו. בסיום שלב זה נציגי שתי קבוצות נעמדים ליד תוצאה אחת כשבידיהם כרטיס שמחה, ונציגי שתי הקבוצות האחרות נעמדים בצד התוצאה השנייה כשבידיהם כרטיס הוללות.

כל נציג בתורו יקרא את הסיפור של הקבוצה שלו עם הסיום המתאים, ויראה את הכרטיס שבחרה הקבוצה. בשלב זה יסבירו חברי הקבוצה כיצד ידעו מהי התוצאה המתאימה ומדוע בחרו בכרטיס שבחרו.

יש לתת לתלמידים להסביר כפי שהם מבטאים זאת.

אם הם לא מצליחים – אומרים "ככה זה", "לא יודעים למה" – יש להנחות אותם: משהו בתוצאה היה נראה לכם מתאים? למה? כיצד ידעתם שהסיפור שלכם הוא סיפור המתאים להוללות / לשמחה? מה בסיפור גרם לכם לחשוב ככה? איך הבנתם שתוצאה זו מתאימה לסיפור שלכם?

מסקנה:

כשמתהוללים – "סוף הסיפור" ריקני, עצוב ולפעמים אפילו פוגע. כששמחים – סוף הסיפור שמח ומלא סיפוק.

מהלך שיעור

סוף מעשה במחשבה תחילה

פעילות 1: מה יצא מזה?

המורה יבקש מחברי הקבוצות שסיפורן מתאים להוללות לפרט מתוך סיפוריהם מה היו תוצאות ההוללות. המורה יכתוב את דבריהם על הלוח בטבלה (דוגמה של הטבלה להלן). הטבלה מפרידה בין תוצאות הקשורות לאדם עצמו ובין תוצאות הנוגעות לסביבתו. לאחר מכן יערוך המורה סיכום דומה עם חברי הקבוצות שסיפוריהן מתאימים לשמחה.

טבלה להעתקה על הלוח:

תוצאות השמחה	תוצאות ההוללות	
		לאדם עצמו
		לסובבים אותו

מומלץ בשלב זה לקרוא שוב בהדגשה עם התלמידים את התוצאות, ולהסיק את המסקנה כי כדאי להימנע ממעשה הוללות, גם אם באותו רגע הוא נראה "שמח".

הערה: בסיום שלב זה אפשר לתת לתלמידים להציף גם הם אירועים בתחומים שונים, גם כאלה הקשורים לסכנה. כדאי לתת מקום גם לסיפורים שבהם לא רק סוף הסיפור עצוב, אלא שגם בעצם ה"שמחה" קורה שצד אחד עליז והאחר נפגע.

פעילות 2: סוף מעשה במחשבה תחילה

המורה ייתן לכל קבוצה כתב חידה (נספח 4). כל קבוצה שתפתור את החידה שלה תקבל בפתרון מילה. על הקבוצות יחד לחבר את המילים למשפט בן ארבע מילים: סוף מעשה במחשבה תחילה.

לאחר מכן יבחר המורה תלמיד שיסביר את הקשר בין המשפט שקיבלו לנושא השיעור.

המסקנה: כדאי לחשוב לפני שעושים, כדי שסוף ה"סיפור" יהיה שמח ולא עצוב.

סיום: על דש בגדי

המורה יחלק לכל תלמיד עיגול בריסטול (נספח 5). על העיגולים התלמידים יציירו או יכתבו דבר מה שיעזור להם לזכור לחשוב לפני מעשה אם מדובר בשמחה או בהוללות. את העיגולים המוכנים אפשר להצמיד לסיכות ביטחון באמצעות דבק חם.

נושא שיעור

לא נסחפים, סוחפים!

1

רציונאל

בהמשך ישיר לשיעורים הקודמים, בהם הבחינו התלמידים בין שמחה להוללות ועמדו על תוצאותיהן, שיעור זה עוסק בהתמודדות עם לחץ חברתי בבחירה בין שמחה להוללות. לחץ חברתי הוא הדילמה בין תחושת השייכות לחברה, ההכרחית לכל יחיד, ובין בחירה במעשה הנכון. כאשר היחיד עומד על דעתו ואינו נסחף אחר החברה הוא חש סיפוק עצמי הגובר על הרווח הרגעי של תחושת השייכות שהיה חש אילו היה נסחף אחר החברה. דברי חיזוק אלו מסייעים בזמן אמת להתגבר על הרצון לפעול כמו כולם. מעבר ליכולת שלא להיסחף, היחיד יכול וצריך להשפיע על החברה לטובה. כאשר יביע את דעתו השונה משל הקבוצה ויעורר את החברה לחשוב על המעשה, הוא יוכל להניא אותה מלנהוג בהוללות ואולי אף ינתב את המעשה למעשה של שמחה.

2

מטרות

- התלמידים יזהו מעשי הוללות על פי פרמטרים שנלמדו בשיעורים הקודמים.
- התלמידים יעמדו על הקושי בהתמודדות מול החברה.
- התלמידים יזהו את הדילמה בין תחושת שייכות לעמידה על עקרונות.
- התלמידים יסיקו שעמידה על דעתו ואי היסחפות אחר מעשה ההוללות היא רווח אמיתי.
- התלמידים יסיקו שליחיד יש כוח להשפיע לטובה על החברה.

3

מבנה השיעור

פתיחה	שמחה חה, חה, חה...	10 דקות, מליאה
פעילות 1	לא נסחפים	20 דקות, קבוצות + מליאה
פעילות 2	סוחפים לטובה	10 דקות, מליאה
סיום	פרצופונים של שמחה	5 דקות, יחידני + מליאה

4

הכנה ואביזרים

- רצועות משפטים להשלמה (נספח 5)
- דקלום (נספח 2)
- כרטיסיות מקרים לקבוצות (נספח 3)
- פרצופונים מחוברים לטבעות (נספח 1)
- פרצופים שמחים ועצובים (נספח 4)
- פרצופים למשוב אישי (נספח 6)

מהלך שיעור

לא נסחפים, סוחפים!

10

פתיחה: שמחה חה, חה, חה...

המורה ייתן לכל תלמיד שני פרצופים: פרצוף שמח ופרצוף עצוב (נספח 1). על ידי הטבעת המוצמדת מאחורי הפרצוף יענוד כל תלמיד את הפרצוף השמח על יד ימין (כשהפרצוף בתוך כף ידו) ואת הפרצוף העצוב על יד שמאל.

המורה יקרא דקלום בחרוזים (נספח 2) המדבר על שמחה והוללות ומשמש כחזרה על המושגים שנלמדו בשיעורים הקודמים. במהלך ההקראה ישתתפו גם התלמידים על פי סימן מוסכם מראש: כאשר המורה מרים את ידו השמאלית (שמול יד ימין של התלמידים), התלמידים כולם מרימים את יד ימין המחזיקה בפרצוף השמח ואומרים יחד: חה, חה, חה. כאשר מרים המורה את ידו הימנית (מול יד שמאל של התלמידים), מרימים התלמידים את יד שמאל המחזיקה בפרצוף העצוב ואומרים: אוי, אוי, אוי...

הערה:

כדאי לעשות כמה ניסיונות לפני ההקראה כדי לוודא שהתלמידים הבינו את ההוראה, ושכולם אומרים יחד את שנדרש באותה הנימה.

לאחר הפעילות יעורר המורה דיון בכיתה על זיהוי המקרים והתאמת הפרצופים שנעשו במהלך ההקראה.

שאלות לדין לדוגמה:

- < מה משותף לכל המושגים או המקרים שבהם הנפנו את הפרצוף השמח?
- < מה משותף לכל המושגים או המקרים שבהם הנפנו את הפרצוף העצוב?
- < מדוע בחרנו לסמל את ההוללות בפרצוף עצוב?
- < איך נוכל להבחין בין שמחה להוללות? (כדאי להתייחס ל"נוסחה": שמחה היא עם הזולת, והוללות היא על חשבון הזולת. אפשר גם להיעזר בפרמטרים נוספים, בעיקר מן השיעור הראשון בנושא השמחה.)

סיכום ביניים:

המורה יסכם את הפעילות בעידוד התלמידים לבחור תמיד בשמחה, ויציין שלא תמיד קל להצליח בזה, ולפעמים עלינו להתגבר ולעבוד קשה כדי לבחור בשמחה. בזאת עוסקת הפעילות הבאה.

מהלך שיעור לא נסחפים, סוחפים!

פעילות 1: לא נסחפים

הכיתה תתחלק לארבע קבוצות.

כל קבוצה תקבל מקרה המתאר לחץ חברתי (נספח 3). בעזרת שאלות מכוונות בכרטיסיות המקרים התלמידים ינתחו את המקרה ואת משמעות אופני התגובה השונים.

את התשובות המסכמות של כל קבוצה יכתבו התלמידים על פרצופים (נספח 4). על פרצוף שמח יכתבו חברי הקבוצות מהי התחושה כשלא נסחפים אחר החברה, ועל הפרצוף העצוב יכתבו מהי התחושה כאשר נסחפים אחר החברה.

נוסף על זאת, כל קבוצה תציע פתרון למתלבט על ידי השלמת המשפטים "אנחנו חושבים ש..." / "אולי כדאי ש..." המופיעים ברצועות נפרדות ויהיו תלויים על הלוח (נספח 5). לאחר הפעילות יתאספו התלמידים במליאה, והמורה יאסוף מן הקבוצות את הפרצופים העצובים תחילה, יקרא את הדברים שנכתבו עליהם ויעורר דיון בעקבותיהם.

שאלות לדיון לדוגמה:

- < מדוע בחרנו לכתוב את הדברים על הפרצוף העצוב?
- < מה עלול להטעות אותנו ולהוביל אותנו לבחור בפרצוף העצוב?

מסקנה:

לעיתים נראה לנו שהכי קל ונוח לעשות מה שכולם עושים. כך אנחנו מרגישים שייכים וחלק מהקבוצה. אך לאמיתו של דבר זוהי בחירה עצובה, כך אנו חשים "לא שווים", סתם נסחפים שאינם יודעים לעמוד על שלהם, ובעיקר עושים מעשה לא ראוי של הוללות. לאחר מכן יאסוף המורה את הפרצופים השמחים, יקרא את הדברים שנכתבו עליהם ויעורר דיון בעקבותיהם.

שאלות לדיון לדוגמה:

- < מדוע בחרנו לכתוב את הדברים על הפרצוף השמח?
- < מה הם הדברים שמחזקים אותנו כאשר אנו בוחרים לעמוד על שלנו ולא להיסחף אחר החברה למעשי הוללות?

מסקנה:

כאשר אנו בוחרים לעמוד על שלנו ומצליחים לעשות זאת, זוהי הבחירה השמחה ביותר שיש. אנו חשים סיפוק אמיתי על שלא נסחפנו אחר החברה. אנו יודעים שלא לקחנו חלק במעשה הוללות שתוצאותיו שליליות מאוד, ואנו גם מבינים שבסופו של דבר נזכה להערכה מן החברה, לאחר שתראה עד כמה אנו יציבים ועומדים על דעתנו.

לסיום הפעילות יתלה המורה על הלוח את הפרצופים השמחים, ויסכם את הדברים על הלוח. המורה יסכם כי עכשיו אנו יודעים שאנו בכל מחיר לא נסחפים, ונשאר להמשיך ולראות כיצד אפשר להשפיע לטובה גם על אחרים. בזאת עוסקת הפעילות הבאה.

מהלך שיעור

לא נסחפים, סוחפים!

פעילות 2: סוחפים לטובה

המורה יספר באוזני כל הכיתה את המקרים השונים שעליהם עבדו הקבוצות (נספח 3). בכל מקרה שיקרא המורה, תתבקש הקבוצה להציג את הפתרון שהציעה – המשפטים שבחרה לומר (נספח 5). על בחירת הקבוצה רצוי לעורר דיון כיתתי.

שאלות לדיון לדוגמה:

- < מה הרווחנו בכל אחד מן המקרים כאשר פנינו לקבוצה ב"אני חושב ש..."?
- < לאן הובלנו את הקבוצה כאשר חשבנו על "אולי כדאי ש..."?
- < האם כוחו של היחיד מסתכם בכך שהוא אינו נסחף אחר החברה?

לאחר שכל קבוצה תקרא לכיתה את המשפטים, תיצור הקבוצה שרשרת מן הרצונות שעליהן כתובים המשפטים, וכך הרצונות של הקבוצות כולן תצטרפנה לשרשרת אחת ארוכה.

סיכום ביניים:

כאשר פותחים כל מקרה לדיון, ניתן להביע דעה אחרת, שונה, ולהאיר לחברה את המקרה באור הנכון כך אפשר גם לנתב את מעשה ההוללות של החברה לשמחה אמיתית. זוהי למעשה השרשרת שיצרו כל חברי הכיתה, שרשרת שבה היחיד מוביל אחריו את החברה – סוחף לטובה!

סיום: פרצופונים של שמחה

כל תלמיד יקבל פרצוף שמח (נספח 6) שעליו ישלים את המשפט: "כאשר החברה לוחצת למעשה הוללות אני..." לאחר הפעילות היחידנית, כל תלמיד יקרא בסבב את מה שכתב. לחלופין אפשר לערוך סבב שבו כל אחד ישלים בעל פה את המשפט.